

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimercres 26 d' Octubre de 1898

Núm. 3.732

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
 n provincies trimestre. 3'50
 Extranjer y Ultramar. 7
 Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
 En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
 No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

La que paga més

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

TÓS

vincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop. de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Fábrica de flors artificials

DE

María Perpiñà

REUS.—CARRER MAJOR, NUMERO 22.—REUS.

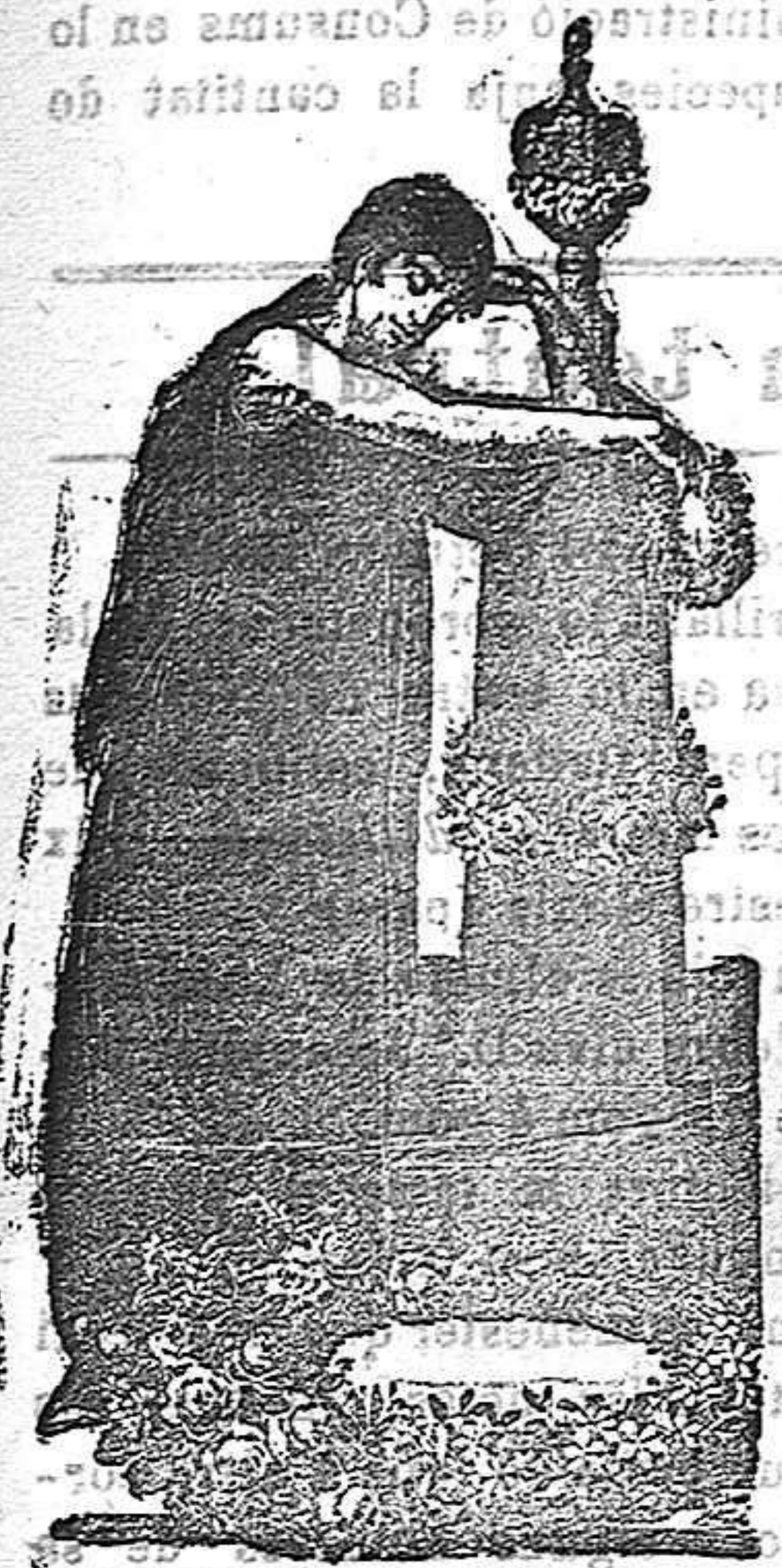
Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinc y tela impermeable; medallons de diferents formes y classes, creus, pensaments, y altres objectes artístichs que en lo dia dels morts, selen colocalse sobre las tumbas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletres brodadas, pintadas, y de paper, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

Nota.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

Secció doctrinal

Lo lliurecambi

Com coincidint ab la pretensió del Círcul Mercantil, de que s' estableixin las lleys aranzelarias de 1882, s' ha consultat ab lo Sr. Figuerola, per un periódich lliurecambista, sobre 'ls medis de regenerar l' Hisenda de la nació, y qual consultat y autor de las lleys aranzelarias de 1869, de las que emanen las de 1882, segueix creyent en la bondat dels principis del lliurecambi, ab lo fi de que no vagi prenent cos la idea de que nostras deaditzas presents pugan desaparèixer quèntas majors, y de que del error pot náixer la vanitat, y de la peste pot venir la salut, aném á veure las obras y 'ls miracles que portá á cap la ciencia lliurecambista, y representada en los dos únichs Ministres d' Hisenda que han professat aqueixos principis, y que no obstant son fracàs, continúan impenitents abressats á ells; puig dels tres anys, desde 1868 á 1871, en que regiren la Hisenda espanyola lo Sr. Figuerola y 'l Sr. Moret, vintidós mesos y sis dias la regi 'l primer, y sis mesos y vuyt dias lo segon, perque 'ls quatre mesos y disset dias que estigué al devant del Ministeri lo Sr. Ardanaz, no tingué temps més que pera fer una liquidació del estat de la Hisenda y quedar esperat de veure aquell desastre, dibent oficialment al país, que en un any de revolució anavan emesos títols del Deute públich, 1290 milions de rals per una part, 3660 milions per altre, y 2500 milions en honos del Tresor.

Mes avans d' exposar las xifras que patentisen los desacerts y errors que varen cometre, y 'l desastre económic que originaren á la nació ab sa funesta gestió financiera y sas teorías lliurecambistas, que lo mateix dona que onbreixin los déficits nacionals é internacionals ab recursos y productes del país que del extranjer, retém y emplassém á tots los partidaris del

principi lliurecambista, á fer una liquidació de tots los pressupostos d' un sigle, pera demostrar que no se 'n trobará un semblant, ni en mitj de la guerra de la Independencia y primera y segona guerra civil, á qualsevol dels tres anys en que foren Ministres eixos dos lliurecambistas, en recaudar poch, en gastar molt, en emetre Deute y en tenir déficit, lo qual s' ha cubert, se cubreix y s cubrirá á costa del treball y suhor de las generacions futuras que no participaren d' aquells gastos ó derrotxes, puig ningú pretindrà que 's tingui per recurs ordinari lo que ingressá del producte del capital que hi havia que pagar interessos ó rédits per ell, com lo que procedia dels empréstitts y de la desamortissació, puig lo primer, com lo crédit estava perdut é hi havia que donar molt Deute y rebre poch diner, costava un 10 per 100 d' interés, y 'l segon un 7 y mitj, mitjansant á que per cada 40 pessetas que rebia l' Estat procedents dels bens venuts á las Corporacions civils, los dava 100 pessetas en Deute perpétuo ab 3 per 100 d' interés anyal. Puig la desamortissació no fou altra cosa que un empréstitt foraós si 's pagan los interessos als duenyos dels bens venuts, y si no, fou un engany ó altra cosa pitjor. Aixís es que lo recaudat en aqueixos tres anys, pagant y no pagant interés, fou: **ocubrir los gastos ó obligaciones del presupuesto, fou:**

ANYS	De recursos de contribucions é impostos	De Deute públich ab interés	TOTAL recaudació.
	Millions pessetas.	Millions pessetas.	Millions pessetas.
1868-69	393	353	746
1869-70	369	225	594
1870-71	381	301	682

Causa espant, y fins indignació, la torpesa d' eixos homes en no veure en un mes, en un any, altre y altre, que 'ls ingressos de las contribucions é impostos

no cubrian la meytat de las obligaciones que contreyan, á pesar de que 's vivia en pau y no 's prerturbava 'l sossego públich, sino per los viscas y aclamacions que 'l poble enganyat per las promesas fetas, donava á la revolució y als homes que 'ls estavan empenyent y produhint aquells defectes que portaren la bancarrota y la total pérdua del crédit al extranjer.

Y ja que hem vist la procedencia de las recaudacions d' aqueixos aném á veure quinas diferencias hi hagué entre 'ls ingressos recaudats, que no procedían d' empréstitts y sí de contribucions é impostos, y 'ls gastos que feren ó regonegueren en dits tres anys.

ANYS	Gastos fets regoneguts.	Recaudat de contribucions.	DÉFICIT entre lo recaudat y lo gastat.
	Millions pessetas.	Millions pessetas.	Millions pessetas.
1868-69	678	393	285
1869-70	750	369	381
1870-71	803	381	422

Y nosaltres, al exposar á la consideració del país los anteriors guarismes, no dihém com aquell grech que al temps de votar lo desterro de Aristides, digué que éll lo votava perque estava cansat de sentir anomenarlo sabi, just y virtuós, y si qu' estém cansats de sentir anomenar economistas als que no ho son, y grans hisendistas á qui per sos actes demostrats per medi dels números apareixen petits pigmeos. Y si en los pressupostos nacionals resultaren déficits, ab los principis lliurecambistas en los internacionals comercials resultaren los següents:

	Déficit desde 1869 á 1872 ab lleys lliurecambistas	Déficit desde 1877 á 1880 ab l'abolició de las lleys de 1869.	Déficit desde 1883 á 1886 ab lo restabliment de la base 5.ª de la ley de 1869
	Pessetas.	Pessetas.	Pessetas.
	450 milions.	222 milions	528 milions

Per los anteriors números se prova la influencia que exercían las lleys aranzelarias en los déficits internacionals, puig baixan ó pujan, segons lo alt ó baix que estiguin las tarifas en las Aduanas, y encare 's veu millor are ab lo cambi, que tenim ja un gran sobrant comercial internacional. Al llegir aixó, alguna potser preguntin y diguin que no comprenen com era que allavors ab gran déficit comercial y are sobrant, avans enviárem cambis y are 'la paguem, y á aixó los hi dihém, que per més que de 1869 á 72 tingnerem 459 milions de pessetas de déficit comercial, y de 1868 á 1871 hi hagué més de 1.000 milions de déficit nacional, com en aqueix temps se portaren molts capitales del exterior á compte d' empréstitts fets per l' Estat per lo Municipi de Madrid y pera obras públicas, fundació de banchs, explotació de minas, arrendament de las de Almadén y venda de las de Rio Tinto, los cambis tenian que estar á nostre favor perque venia més capital del extranjer á Espanya que d'Espanya n' anava al extranjer, per més que aqueix capital vingnés á constituhir hipotecas contra 'ls productes de la nació y á ser

una sangria solte per ahont se filtran los recursos de la mateixa. Los *deficits* comercials de 1883 á 1886, com ja no hi havia empréstitos ni venian recursos del extranjer, á aquest li pagarem los *deficits* ab l' altre que teniam acunyat. ¿Volen més probas nostres lectors de lo que es la ciencia económica lliurecambista aplicada á las naciones pobres com Espanya? Donchs los en podem donar moltes y molt extensas y concluyents, pero sens perjudici d' estar sempre en la bretxa contra aqueix principi. Son tantas las cuestiones d' Hisenda que están sobre 'l tapet en aquestos moments y totes tan graves pera aquesta nació digna de millor sort si hagués tingut bons hisendistas y gobernants, que suspensem ab aquest article lo parlar dels efectes del lliurecambi, que desitjan ressucitar los lliurecambistas després d' estar fa temps cadávre en lo cementiri.

JOAN DE DRU BLAS.

(De «El Fomento Industrial y Mercantil».)

Espigolant

Lo senyor Gamazo ha surtit del ministeri de Foment deixant un cúmulo de decrets respècte á la ensenyansa que no durarán ni fins á la cayguda de la fulla.

Y vindrá un altre ministre, que 'n farà tants ó més que ell n' ha fet, pera que tots serveixin pera embolicar encara més la llegislació, que ja necessita d' una biblioteca pera esser consultada.

¿Profit práctic? Cap, perque convindria arrencar de soca y arrel moltes cosas que farien posar lo crit al cel á molts funcionarios y á molts pobles y per aixó no hi está lo govern: prou mals de caps té pera que encara li vinguessin manifestacions y queixas dels pobles.

Per que 's fa alguna cosa pero en lo fons dormir, dormir ab quietut fins que una altra sotregada nos desperti de nostre ensopiment.

No fa gayres dias deya *El Liberal* del senyor Sagasta: «Lo senyor Sagasta se mor en política fins sense hereu.» ¡Trista mort, la del que no deix sisquera una persona que reculli la seva herencia!

Nos sembla que va equivocat *El Liberal* perque 'l senyor Sagasta nombrará hereu y aquest será lo senyor Moret.

Y no volèm fer pronostichs, empró la cayguda que ha sapigut fer dar lo senyor Sagasta á Gamazo, prova los nostres pressentiments. N' es mestre aquesta vella guineu de saber inutilisar homes; es com un autor dramátich que no tingui talent empró que domini las taules, té recursos d' efecte que impresionan al públich y 'l fa aplaudir sense ganas.

Vegis sino qui havia de dir quinze dias enrera que 'l autor del estat escepcional en que 's troba la premsa havia d' ésser lo mateix que [desacredités aquest règimen.

Perque la veritat es que aixís resulta de lo occregut á Madrid: Si un Capitá general, en temps d' estat de siti pot esser befat per un periodista ab tal de que aquest siga diputat, ja no cal més que fer una cosa als demès diaris: posar un anunci dihent en lloch de *se necessita un aprenent; se necessita un diputat, y tuti contenti.*

Quan succeheixen aquestos cassos es quan se fá perdre la noció de las cosas justas al poble: aquest no podrá may compendre aquest fet: que una denuncia contra un funcionari feta per un diari sigui punible si no té un diputat que 'n respongui y que si 'l té se pugui burlar de la gent.

¿Qué ho diu la Constitució? Donchs prevenirho y no exposarse á semblants fets.

CRÓNICA

«Ahir se feu una prova d' una nova iluminació en lo Teatre Fortuny: los antichs metzeros han sigut mudats per bechs «Universals», una variació de l' «Aner», y 'l teatre resultá ab una hermosa y abundant claror.

Solsament que, com en dit teatre lo baf del fumar ha ennegrit motlluras, papers y parets, lo contrast entre tanta lluminaria y tant deslluhiment es desconsolador.

Mes bruts encara se troban los corredors y dependencias; ja al entrar, la paleta dels mestres de casas ha deixat grans espays sense emblanquinar sisquera y aquesta dessidia fora facilment curada. No fentho, se dona molt mala idea del carinyo que 's porta á aquella propietat particular que fon un dia feta en profit de la cultura de la població.

La dotzena de firayres que establiren las sevas paradas á la plassa del Mercat pera la fira d' Octubre, ahir plegaren velos y 's retiraren dels llochs destinats á la venda.

Ja era hora, perque fins ara la tal fira (de nom) no porta més que perjudicis á la població y molt directament á la caixa municipal y tant es aixís que la dotzena de firayres que han vingut, han aportat al municipi uns onze duros, y lo que s' ha deixat de cobrar per llochs de venda á la plassa, que no han estat ocupats per las verduleras ù hortelans, no deixá de pujar á quaranta ó cinquanta pessetas diarias. Vegis donchs, si es convenient lo suprimir la tal fira d' Octubre.

En vista de tals resultats es convenient que l' Ajuntament prengui l' acort, si es que encara no ho hagi fet, de anular la fira d' Octubre.

Aquest acte també sería fer economías.

La brigada municipal está ocupada en l' arreglo del trós de carretera desde 'l portal del Roser fins al Cementiri nou y també 's tiran cabassades de matxa-ca al arrabal de Santa Anna y plassa del Teatre.

Per l' actual empresa del Teatre Fortuny s' han repartit áquets últims dias al públich los prospectes anunciand la companyia dramática que dissapte fará son debut en aquell colisseu.

Dits prospectes están tirats als acreditats tallers d' impremta y litografía de nostre particular amic don Eduart Navás, y son una mostra de la acertada direcció que domina en tots quants treballs surten d' aquell establiment.

En la botiga de flors que 'l conegut horticultor y floricultor don Pere Marsal té al carrer Major, continua la exposició de fruytas que 's van canviant periódicament, cridant la atenció en aquestos últims dias una colecció de peras veyentshi las més selectas classes entre las que 's contan las tant celebradas «Beurrées».

La referida exposició ve excitant la curiositat dels numerosos tranzeunts del carrer Major.

La campanya de la brisa, iniciada per la Associació Agrícola de Reus y sa comarca, se pot donar casi per terminada en quant á la seva primera etapa ó sia ocupar la referida brisa, per lo qual la Comissió que entén en ditas operacions ha acordat tancar los cups per tot lo dilluns 31 del actual mes, atés á que casi tothom ha trescolat ja, avisantnos que fessim públich dit acort, á fi de que, los que desitjin secundar lo moviment de la Associació Agrícola que tant de ressó ha trobat en la classe pàgesa, puguin ferho per los dias que faltan del present mes, passat lo qual la referida comissió se veurá impossibilitada d' admetre cap més sach de brisa.

Lo que ab gust comunicuem á la classe agriculto a á fi de que tingui lloch de obrar en benefici de sos interessos.

En tot lo que falta del present mes, la Companyia dels ferro-carrils de Tarragona á Barcelana y Fransa deixarà establertas en la seva xarxa unas tarjetas d' abono trimestral, semestral y anyal que permeterán viatjar ab gran economia en los trajectes pera 'ls que sian sollicitadas y emprendre y terminar los viatjes en cualsevol de las estacions compresas en dits trajectes.

Ditas tarjetas serán personals é intransferibles, y haurán de portar adherit al costat lo retrato en fotografia dels interessats, pera lo qual haurán aquestos d' acompanyarlo al sollicitar aquellas. Lo retrato haurá de ser de dimensió ordinaria (10 centímetros d' alt per 6 d' ample) y presentats en paper ó sia sense estar enganzat á la cartulina.

Las peticions de tarjetas d' abono haurán de ferse ab vuyt dias de anticipació per lo menos, per medi d' un imprè que facilitarán totas las estacions de la Companyia.

Per la mateixa Companyia s' establiran al mateix temps bitllets d' anada y tornada de 2.ª y 3.ª classes á preus reduhits, que 's despátzarán en la estació de Barcelona y Despaig Central pera las següents: fins á Vilanova, Vilafranca, Sant Celoni y Blanes inclussius, y en totes aquestas pera aquella, en la tarde de la vigilia dels dias festius y en aquestos mateixos quan se reunixin dos ó més d' elles, y serán valeders pera tornar los dias de festa y en lo mati del endemà.

Ab los dos serveys especials que quedan indicats, lá Companyia de Tarragona á Barcelana y Fransa pot considerarse á la altura de las que més s' afanyan en donar facilitats al públich; per lo que es d' esperar que aquest li fará justicia aprofitantse de las ventatjas que ab los referits serveys li ofereix.

Lo servey d' anada y tornada á preus reduhits que

s' estableix pera las estacions de Vilanova, Vilafranca, Blanes y Sant Celoni, forá convenient que s' amplia fins á nostra ciutat, ja que aixó, á més de resultar de gran conveniencia pera 'l comer y pera 'l públich en general, no dubtém havia de redundar en benefici de la empresa.

Lo vent que regná dias enrera assecá en los boscos gran quantitat de rovellons, essent aquesta la causa de la escassetat que dels mateixos se nota en nostre mercat.

En lo poble de Sant Antoni de Vilamejor s' han rotulat en catalá alguns dels carrers y s' ha posat en una plassa 'l nom de «Plassa de Catalunya». Sembla que altres pobles segueixen lo mateix exemple que desitjém tinga molts imitadors, perque aixís nos treurém una de tantas vergonyas del centralisme catalá.

Si 's reuneixen suficient número de senyors regidors avuy á dos cuarts de vuyt del vespre celebrará sessió de primera convocatoria l' Excm. Ajuntament.

Treduhim de *El Magisterio Español* de Madrid:

«En las últimas guerras, tant desastrosas pera la patria, s' han concedit 9 500 creus pensionadas al exercit y 600 á la marina ¿A quants mestres s' ha pensionat per sas victorias contra la ignoranciá?

Fa temps que aquí van cambiats los papers.»

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents especies puja la quantitat de pessetas 882'91.

Crónica teatral

Barcelona 24 Octubre 1898.

No ha pogut ser mes brillant lo coronament de la campanya artística empresa en lo teatre de Novetats per una companyia d' ópera italiana, calificada de «primísimo cartello» per los mateixos *diletanti*, baix la magistral batuta del mestre Goula (pare).

Dissapte á la nit s' anunciá la «Lucia de Lammermoor», á benefici de la célebre diva D.ª Josephina Huguet y 'l teatre 's vegé plé de gom á gom.

Coneguda de tots los lectors la fama d' aquesta eminent artista, fama guanyada ab sa aplicació en l' estudi y son amor al art, no es menester que repeteixi la seguretát ab que ataca totas las notes, en tots sos registres, la facilitat en que passa de una á altre corda y la manera ab que broda alguns números de sa «particella» ab notas aflautadas, arpegis y trinos de russinyol.

Lo «rondo» número que s' espera ab mes dalit, fou lo que mes s' aplaudi y ab tanta insistencia, que 'l públich no s' acontentava sense una repetició que per fi no va venir.

La senyora Huguet acabada la ópera, va cantar lo «Boloro» de la ópera «Las vísperas sicilianas», la «Mishoury» de la ópera «Gli pescatori di perle» y la cansó andalusa «Los ojos negros» del mestre Caballero, números que valgueren á la beneficiada molts y merecuts aplausos. Al final del primer y al apareixer al palco escénich fou obsequiada ab un gran número de «bouquets» de flors, coloms y coronas de llover y poesias que sortían de tots los indrets del teatre, quedent completament encatitaf lo pis del palco escénich de flors y fullas.

Al presentar los regalos al públich, poguerem anotar que hi havia 14 arístichs y preciosos rams de flors naturals, un estoig contenint un servey pe café cumplert ab sa corresponent safata, tot de plata; dos artístichs gerros de bronze; una bonica targetera també del mateix metall; un servey de refrescos, de cristall fi; un fonógrofo ab una planxa ahont hi havia escrita la dedicatoria; un florero montat ab or; uns hermosos gemelos d' or y marfil; un corte de vestit de seda negra; dos petxinas ab quadros al oli; tres joyeros y una lira d' or, ab brillants, ofrena de varis de sos admiradors.

Al sortir la beneficiada del teatre, un número aplech d' espectadors que l' esperavan esclatá en frenetichs picaments de mans y junt ab una banda de música l' acompanyaren fins á sa casa essent iluminada la comitiva ab varis atxas de vent.

Lo que la beneficiada 'ns feu disfrutar sentint sa privilegiada veu, fará que d' ella ne guardém bon recort, pero segurament las provas de simpátia y admiració que ella rebé del públich, no li permeterán oblidar lo nou llover que ha obtingut en sa triomfant carrera.

Lo segon acte d' «Els Concients»

La mateixa nit en que a «Novetats» se celebrava el benefici de la Hugueta, al «Lirich» tenia lloch l'estreno del darrer drama d' Ignasi Iglesias, «Els Concients».

Tres únics personatges, dos homes y una dona intervenen en la execució d' aquesta obra, d' idees simbolistas.

No soch dels iniciats en aquest nou art, y com no mes vareig veurer lo segon acte, francament, no puch dir si va bé ó no.

L'estat psíquich dels personatges de «Els Concients», es d' aquells que no facilment arriba á entendre'l públich y per lo tant las corrents d' espectació y fredor que interceptan tota comunicació entre l' espectador y actors, necessàriament resulta perjudicial pera l' autor, á qui se li han d' esgatimar aplausos que tindria ben merecuts per la bellesa d' algunas de sas idees y per la forsa dramática d' algunas de sas escenas.

No obstant, al final d' aquest, l' autor fou oridat al palco escénich en mitj de generals aplaudiments.

Varietats

Carta oberta

A la més ingrata dona de las molts que conech...

Si es que hi ha un Deu, Pilareta perdó d' ell no pots tenir, per lo molt qu' has fet glatir el cor d' eix humil poeta que en ferme molt catalana (*) demostrat á cada instant l' amor intens, sacre-sant que monts y castells aplanan...

Puig de seguir com fas ara: indiferent, ab menys-preu ab l' home que á tota arreu pot anar ben alt de cara, y que 't segueix nit y dia enamorat com un boig ¿perqué li negas el goig de poguerts dir:—*Aymia?*

Si es tú d' entre las xicotas, de las molts que conech, l' única que viurhi crech ab las alegrías totas

que pot dar l' invilit mon en eixa atzerosa vida... cauterisam la ferida!

qu' ab els orats me confón.

Dém una sola esperansa pera posarne aixís fi

al meu may parar sofrir qu' á la revenja m' atansa.

Una somrisa d' amor ab que jo pugui compèndrer qu' al últim me vols entèndrer, vida meva del meu cor.

No vulgarisat arréu la meva humilit «carta oberta»

que dels odís que 'm desperte pot raspòndren sols mon Déu...

SALVADOR BORRUT Y SOLER.

Secció oficial

Associació Agrícola de Reus y sa comarca

La Junta Directiva de la mateixa avisa á tots los agricultors, en benefici dels mateixos, que 'ls cups pera rebre la brisa estarán oberts fins dijluns 31 del present mes, lo que se 's avisa per son govern y á fi de que 'ls que desitjin encupar la brisa puguin tenir lloch de trescolar y encupar dita mercaderia.

Reus 25 Octubre 1898.—Lo President accidental, Pau Casas Carnicer.

Anunci

Nombrat per la Arrendataria de Contribucions de la provincia Recaudador d' aquesta ciutat y son partit, ho faig públich per medi del present anunci á fi de que arribi á coneixement de tots los contribuyents, devont advertir pera que ningú pugui alegar ignorancia que 'l local destinat á Oficina 's troba establert en lo carrer de Santa Agna número 24.

Reus 25 d' Octubre de 1898.—Lo Recaudador, Francieco Sanchez.

(*) Sense crequebross.

Registre civil

del dia 24 d' Octubre de 1898

Naciments

Joseph Cavallé Arandes, de Salvador y Teresa.— Joseph Sagrañes Nogués, de Joseph y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Evarist.

Sant de demà.—Sant Vicens.

Secció comercial

Moviment del Port de Tarragona

Entradas del dia 23

De Cette en 22 hs. v. América, de 439 ts., c. Ballester, ab bocoys buyts, consignat á don Emili Borrás.

Despatzadas

Cap.

Entradas del dia 24

De Barcelona y Palomós en 22 hs. vapor danés J. C. Tacabsen, de 760 ts., c. Bech, ab tránzit, consignat als senyors Vda. de P. Ferrer y Mary.

De Marsella y Barcelona en 4 ds. v. Cabo Espartel, de 800 ts., c. Foruria, ab barrils c.oruro, consignat á don Mariano Peres.

De Blanes en 2 ds. llaut Santo Cristo, de 16 ts., c. Arnijas, ab efectes, consignat á don Joan Mallol.

De Cette en 23 hs. v. Correo de Cartagena, de 258 ts., c. Cardona, ab bocoys buyts, consignat als senyors Vda. de P. Ferrer y Mary.

De San Remo en 9 ds. gol. italiana Constanzo Tita, de 124 ts., c. Constanzo, ab bocoys buyts, consignat als senyors Sanromá y fills.

Despatzadas

Pera Cette y esc. v. América, ab carga general. Pera Bilbao y esc. v. Cabo Espartel, ab carga general.

Pera Port-Vendres pail. francès Anna, ab vi. Pera Copenhague y esc. v. danés J. C. Jacobsen, ab vi.

Pera Liverpool y esc. vapor Pinzón, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

nterior	56'37	Cubas del 86	67'12
Exterior		Cubas del 90	51'25
Colonial		Aduanas	89'37
Norts	24'15	Ob. 5 0/0 Almansa	80'57
Fransas	26'37	Id. 3 0/0 Fransa	41'87
Filipinas	77'50		

PARIS

Exterior 40'65 Norts

GIROS

París 51' Londres 38'25

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	56'40	Aduanas	89'25
Exterior		Norts	24'10
Amortisable		Fransas	26'35
Cubas 1896	67'12		
Cubas 1890	51'37	Obs. 6 0/0 Fransa	
Exterior París	40'80	Id. 3 0/0 »	42'25

GIROS

París 51' Londres 38'20

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.— Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de capons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.

Anuncis particulars

De nuvis

Dintre de pochos dias se pendrán los dits entre una respectable senyora, viada d' un acandalat banquer de la ciutat comtal y un distingit jove d' aquesta localitat.

Entre 'ls innumerables presents que ha rebut la futura nuvia, figura un bonich traje de CHEVIOT INGLÉS comprat á la casa PORTA.

ESCOLA MERCANTIL

DIRIGIDA PER

Don Salvador Sotorra Barrera

Mestre superior y Contador de fondos provincials y municipals

Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus.

En aquesta escola, dedicada especialment á la ensenyansa práctica mercantil, poden los alumnos, en breu temps,

Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura transformantla en hermosa lletra inglesa, rápida y comercial.

Segon. Apendre, baix un procediment práctic, la TENDURIA DE LLIBRES pera poguer desempeñar ab acort lo delicat càrrech de TENDOR DE LLIBRES.

Tercer. Cursar los idiomas FRANCÉS INGLÉS y ALEMANY.

Quart. Fer un estudi de CÁLCULS MERCANTILS ab operacions de BANCA y BOLSA.

Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y la CORRESPONDENCIA MERCANTIL.

Sisé. Práctica de DOCUMENTACIÓ COMERCIAL.

Nota.—S' organisa y 's porta la comptabilitat de casas de comers en sos propis escriptoris, y 's resolen enasultas sobre organizació de comptabilitats especials.

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, qubrancia, relaxació (Trenca), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Cóm se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), més ó menos tou ó mes ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las mes de las vegadas tirantse al llit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que apareix molts vegadas inseasiblement y per relaxacia natural dels teixits, ó be á consecuencia d' un esfors voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat continuament á una mort horrible; per aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ú obertura que deix passar l' intestí pera efectuar-se la estrangulació del mateix

Consecuencia de lo dit es lo creure que qualsevol armatost mentres tingui 'l nom de braguer ja las suficient pera aliviar sa dolencia, qua nno es aixis, sino que es precis que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexpertas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cauchou, ab resort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab clarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

PERA 'LS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demás adornos propis pera nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels propis objectes que 's trobin fets malbé.

Ultima novetat y molt de gust á preus limitadíssims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIFOLL

Carrer de S. Joan, 18, 2.^{on} Reus.

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Llista del personal de la companyia

QUE DIRIGEX LO PRIMER ACTOR

D. WENCESLAO BUENO

Actrius: Sra. D.ª Carme Argüelles.—Sra. D.ª Felisa Boisgontier.—Sra. D.ª Pilar Cebrián.—Srta. D.ª Pilar Cuervo.—Srta. D.ª Pilar Esquerra.—Srta. donya Florentina Esquerra.—Srta. D.ª Elissa Garrigós.—Srta. D.ª Filomena G. Boisgontier.—Srta. D.ª Eugenia Mollar.

Actors: D. Frederich Augusto.—D. Wenceslao Bueno.—D. Casto Casielles.—D. Pau Chaves.—D. Joseph Gil.—D. Carmelo Mas.—D. Carles Miralles.—D. Francisco Peluzzo.—D. Joseph Piñero.—D. Pere Rabio. Apuntadors: D. Joan Chacón y D. Eulich Cazorla.—Representant de la Empresa: D. Carmelo Mas.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dipt. s. (per Vilanova).
12'14 m. mercancías, segunda y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
1'58 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'49 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—21.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREU-RE U

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De id. per Sant Vicens,	1'30 t.
De Barcelona (per Tarragona)	9'30 m.
De id. directe	10'45 m.
De id. id.	1'30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera	7'30 t.
(per Picamoixóns y descendent de Lleyda)	7'30 t.
De Madrid y Zaragoza	2'30 t.
De Lleyda y Huesca	7'30 t.
Dels pobles servits per peatons	9'00 m.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera id. y extranjer, per Tarragona, 7 tarde.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera Tarragona, per Sant Vicens, á las 5 m.
Pera Tarragona, Valencia, Murcia y Andalucía, 7 nit.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Aragón, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 11' t.
Los pobles servits per peatons á las 11'30 m.

Nota.—Deu tenirse present que tots los barcos que portan tropas de refors á las Antillas y Filipinas, portan també correu.

HORAS DE DESPAIG

Certificats de deu á onze matí y de 5'30 á 6'80 tarde. Valors declarats y objectes assegurats de deu á onze matí y de 5'30 á 6 tarde.

Apartats de 9'30 á 11'30 matí y de 3 á 3'30 tarde y de 7'30 á 8 nit.

Lista de Correus de deu á 11'30 matí y de 3 á 3'30 tarde. Reclamacions de deu á detze matí.

Nota.—Entrega de valors las mateixas horas de despaig.

SERVEY DE BUSSONS

Los dels Estanchs se recullen á las 12 del matí ó 6 de la tarde y 9 de la nit, lo de la Administració 5 minuts avans de la sortida de las expedicions y de las Estacions á la arribada dels trens correus.

Los impresos, mostrars, periódichs, papers de negocis y medicaments deuen entregarse á má en la Administració.

SERVEY DE LA CARTERIA

Los Carters surten á distribuir la correspondencia á las 9 y 11'30 del matí—3 de la tarde y 8 de la nit.

Reus á primer d' Octubre de 1898.—L' Administrador, Luci Reso

PERA A DOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM ADOB FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més económic, lo més efícas, lo mes durader

balx garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.--VALENCIA

Anuncis particulars

De naves

Entre de poche dies se perdria los dies entre una respectiva semana, viedo d' un azulado en el mar de la clase normal y un distingido jove d' apellido catalán.
Entre los inmuebles presents que se realza la loteria naves, figura un bonich trajo de CHEVROT INGLÉS complet á la casa PORTA.

Anunci

Nonat per la Arrendadora de Contribuciones de la provincia Recaudador d' a media d'at y son par...
El ho séis publich por medi del present anuncio á d' de que arribi á conocimiento de los contribuyentes...
devenit advertir por que ningun contribuyente...
tancia que el local destinado á Oficina s' troba establecido en el carter de Santa Ana número 21.
Reus 25 d' Octubre de 1898.—Lo Recaudador, Francisco Sanchez.

(?) Sense respóndre.